

DorpsOntwikkelingsPlan

Ysselsteyn 2026-2030

Conceptversie 0.6 tbv bespreking in Dorpsforum

CONCEPT

Omgevingsanalyse.

Voordat per thema in beeld wordt gebracht wat de speerpunten zijn waarmee het dorp haar ontwikkeling in de beleidsperiode 2026-2030 verder kan stimuleren wordt eerst een omgevingsanalyse opgesteld. Hiermee wordt de context geschetst waarbinnen de ontwikkelingen spelen.

DESTEP-analyse Ysselsteyn.

Demografisch.

Ysselsteyn kampt met ontgroening en vergrijzing, een trend die typerend is voor veel dorpen in Limburg. De bevolkingssamenstelling verandert: het aandeel ouderen groeit, terwijl het aantal jongeren afneemt. Dit leidt tot een toenemende vraag naar levensloopbestendige woningen en zorgvoorzieningen in de buurt. Tegelijkertijd is er een tekort aan betaalbare woningen voor starters en jonge gezinnen, wat de instroom van nieuwe bewoners belemmert.

Volgens het CBS is de bevolkingsgroei in de regio Venray beperkt, met een lichte daling in de jongere leeftijdscategorieën. Dit heeft gevolgen voor voorzieningen zoals scholen, die kampen met overcapaciteit, en voor het verenigingsleven, dat afhankelijk is van actieve jonge leden.

Economisch.

De economie van Ysselsteyn is traditioneel sterk verbonden met de agrarische sector, met name intensieve veehouderij. Door de landbouwtransitie en strengere milieuregels neemt het aantal agrarische bedrijven af, wat leidt tot leegstand van agrarische bebouwing en een herbestemmingsvraagstuk. Onder invloed van de stoppersregeling worden veel agrarische bedrijven beëindigd en stallen gesloopt. Het is nog niet inzichtelijk welke impact dit gaat hebben op toeleveranciers en ketenpartners, maar dat er impact zal zijn, lijkt onvermijdelijk.

Tegelijkertijd biedt het verminderen van de agrarische bedrijvigheid kansen voor nieuwe economische functies, zoals kleinschalige bedrijvigheid, recreatie of duurzame energie. Het nabijgelegen bedrijventerrein Agrobaan speelt hierin een rol. Uit de MKB Barometer 2025 blijkt dat ondernemers in Limburg inzetten op digitalisering, duurzaamheid en personeelstekorten als belangrijkste thema's. De ontwikkelingen in de Brainport regio, Brainport Smart District (regio Helmond) hebben impact op de woningmarkt en bieden potentieel kansen voor ondernemerschap in Ysselsteyn.

Sociaal-cultureel.

Ysselsteyn kent een sterk verenigingsleven en een hoge mate van sociale cohesie, mede dankzij initiatieven zoals de dorpsondersteuner en MOY (Maatschappelijke Ondersteuning Ysselsteyn). Toch is deze cohesie, geen vanzelfsprekendheid, mede door de veranderende bevolkingssamenstelling en de komst van nieuwe bewoners.

Er is behoefte aan ontmoetingsplekken en activiteiten die verschillende generaties en doelgroepen verbinden. Ook integratie van arbeidsmigranten en nieuwe inwoners vraagt om aandacht, om sociale spanningen te voorkomen en de leefbaarheid te behouden.

Technologisch.

De digitalisering in het MKB en de samenleving biedt kansen voor Ysselsteyn, bijvoorbeeld in de vorm van thuiswerken, e-health en digitale dienstverlening. Tegelijkertijd is er een risico op een

digitale kloof, vooral onder ouderen en laaggeletterden.

De beschikbaarheid van snel internet en digitale vaardigheden zijn randvoorwaarden voor participatie in de moderne samenleving. Investerings in digitale infrastructuur en educatie zijn daarom essentieel.

Ecologisch.

De nabijheid van veehouderijen heeft gevolgen voor het geurklimaat en de hoge fijnstofbelasting in Ysselsteyn. Dit heeft gevolgen voor gezondheid en (voor een deel van de bewoners:) het woongenot. Hoewel de kansen voor windmolens en zonnevelden beperkt zijn speelt de energietransitie ook lokaal. Klimaatadaptatie (zoals waterberging en vergroening) wordt steeds belangrijker, zeker gezien de toename van extreme weersomstandigheden.

Een opvallende recente ontwikkeling is het grote aantal boeren in Ysselsteyn dat deelneemt aan de stoppersregeling. Dit leidt enerzijds tot een afname van stikstofdepositie en bodembelasting, wat gunstig is voor kwetsbare natuurgebieden zoals de Peelvenen. Anderzijds ontstaat er een risico op leegstand van agrarische gronden en gebouwen, wat kan leiden tot ongecontroleerde herbestemming of verwaarlozing van het landschap. De gemeente Venray en provincie Limburg werken samen aan gebiedsgerichte plannen om deze transitie ecologisch verantwoord vorm te geven.

Politiek-juridisch.

De Omgevingswet en de Provinciale Omgevingsvisie Limburg stellen nieuwe kaders voor ruimtelijke ontwikkeling. De provincie stuurt op leefbaarheid, woningbouw, duurzaamheid en mobiliteit, met nadruk op het behoud van vitale dorpen.

Voor Ysselsteyn betekent dit dat er ruimte is voor gebiedsgerichte ontwikkeling, mits deze bijdraagt aan de leefkwaliteit en toekomstbestendigheid van het dorp. Lokale participatie en samenwerking met gemeente en provincie zijn hierbij cruciaal.

Op het vlak van politieke voorkeuren is de afgelopen jaren een duidelijke verschuiving te zien richting partijen die zich sterk maken voor het platteland en agrarische belangen. Tegelijkertijd krijgen partijen met een kritische blik op bijv. nieuwkomers, stikstof- en natuurbeleid meer tractie. Hierin kan een minder eenduidige behoefteontwikkeling van de dorpsbewoners gezien worden die het belang van het blijven vormgeven van zeggenschap over lokale ontwikkelingen benadrukt. Tegelijkertijd blijft de opkomst bij verkiezingen in Ysselsteyn relatief hoog, wat duidt op een betrokken en actieve gemeenschap.

Conclusie.

Ysselsteyn staat voor grote uitdagingen én kansen. De demografische druk, economische transitie en ecologische opgaven vragen om een integrale aanpak. Tegelijkertijd biedt de sterke sociale structuur, de bereidheid tot samenwerking en de ligging in een innovatieve regio perspectief voor een toekomstbestendig dorp.

Speerpunten.

Thema; Zorg

1. Versterking van sociaal netwerk
2. Behouden en mogelijk uitbreiden zorgvoorzieningen
3. Samenwerking zorg en welzijn stimuleren
4. Inzetten op preventie en voorlichting
5. Oplossing voor afstand tussen Ysselsteyn en huisartsenpost en hulpdiensten.

Thema; Economie

1. Stimuleren van ondernemerschap en MKB
2. Herbestemming buitengebied
3. Behoud agrarisch karakter
4. Woningbouw en jongerenbinding
5. Doorontwikkelen Agrobaan.

Thema; Wonen

1. Ysselsteyners willen actief betrokken worden bij de toekomst van hun woonomgeving, waarbij er gekeken wordt naar mogelijkheden in plaats van beperkingen
2. Doorstroom van ouderen en starterswoningen voor starters
3. Uitvoeren nieuw woonbehoeften-onderzoek
4. Voldoende investeringen in leefomgeving in de openbare ruimte
5. Het specifieke karakter van Ysselsteyn, o.a. qua ligging, benadrukken richting de gemeente.

Thema; Veiligheid en Verkeer

1. Onderhoud van trottoirs en verlichting op drukke fiets en wandelpaden
2. Duidelijke afspraken met arbeidsmigranten waarbij zichtbaarheid in het donker een belangrijk onderdeel is
3. Aanrijtijden van hulpdiensten binnen landelijke normen
4. Kwetsbaarheid van ouderen bij oplichting door versnelde digitalisering
5. Uitvoeren enquête naar grootste pijnpunten onder bewoners ten aanzien van (verkeers)veiligheid.

Thema; Verenigingsleven en Cultuur

1. Stimuleren en mogelijk faciliteren ontmoetingen tussen verenigingen in Ysselsteyn
2. Verhogen participatie jeugd/jongeren in toekomstontwikkelingen Ysselsteyn
3. Realiseren Dorpshuus
4. Behouden en stimuleren gemeenschapszin/pioniersgeest
5. Aandacht voor openstaande structurele vrijwilligersfuncties

Thema; Buitengebied

1. Agrarisch fundament blijven respecteren
2. Herbestemming met behoud van bedrijvigheid
3. Passende bewoning in het buitengebied
4. Verloedering van het buitengebied tegen gaan
5. Samenwerking als randvoorwaarde

Thema; Zorg.

Algemeen.

Inwoners zijn tevreden over de voorzieningen in Ysselsteyn. Hierbij worden de school, supermarkt, huisartspraktijk, gemeenschapshuis, jongerencentrum, horeca, Wensbus en sportverenigingen veelal genoemd. Doordat Ysselsteyn redelijk afgelegen ligt, hechten veel inwoners waarde aan de huidige zorgvoorzieningen. Naast de huisartspraktijk inclusief apotheek zijn ook de tandarts, fysiotherapie en medische pedicure in het dorp te vinden. Aan huis wordt professionele ondersteuning geleverd door verscheidene partijen. Door deze differentiatie constateren we dat het ontvangen van zorg steeds complexer wordt voor de doelgroep die het hardst nodig heeft. 't Zorghuus als kleinschalig woonvoorziening met zorg wordt omarmd door de inwoners en ook het nieuwe Smidshuus, dagbesteding, wordt een warm hart toegedragen.

De ontwikkelingen binnen zorglandschap en een Overheid die meer verantwoording vraagt van de mensen zelf, zorgen dat de gemeenschapskracht van het dorp aangesproken wordt. Om de inwoner te versterken in het stellen van de (hulp)vraag heeft Ysselsteyn een dorpsondersteuner aangesteld. Zij verbindt de inwoner aan andere inwoners, pakt signalen op en zet deze om naar initiatieven of samenwerkingsverbanden. Dit wordt ondersteund door werkgroep Maatschappelijke Ondersteuning Ysselsteyn (MOY). Ook voor problemen die een inwoner ervaart om aan de eigen gezondheid te werken, kan de dorpsondersteuner meedenken in mogelijkheden. Denk aan financiële middelen, vervoer, contacten met andere professionals.

Van verschillende initiatieven vanuit organisaties en inwoners wordt dankbaar gebruik gemaakt. De valpreventie cursus, activiteiten rondom buiten spelen en de wandelgroepjes zorgen dat mensen in beweging komen of blijven. Daarbij is het contact dat ontstaat van meerwaarde op het mentaal welbevinden van het individu en de sociale cohesie van het dorp. Dit is ook zichtbaar in 't Proathuus, de Werkplaats en het Eetpunt. Het Welkomstcomité geeft nieuwe inwoners een introductie van het dorp. Via de Taalcursus Nederlands komen buitenlandse inwoners in contact met dorpsgenoten zowel Nederlands als anderstalig.

Mensen willen graag zelfredzaam zijn. Hierbij speelt mobiliteit ook een grote rol. Niet alleen de eigen fysieke mobiliteit (soepelheid en conditie) maar ook de mogelijkheid om verder te reizen. Het bezoek van de huisartsenpost in Venlo blijft voor mensen een lastig punt.

Visie 2026-2030

De toekomstige groei in aantal inwoners en de vergrijzing in Ysselsteyn maken het noodzakelijk dat de huidige voorzieningen in het dorp behouden blijven en zelfs uitgebreid.

De huisartspraktijk geeft aan de locatie Ysselsteyn te blijven benutten inclusief prikpost en apotheek. Toch merken inwoners dat de toegankelijkheid minder groot is dan voorheen. Voor de leefbaarheid van Ysselsteyn is het van belang dat deze basale zorg behouden wordt. Door samenwerking te zoeken tussen zorg en welzijn kan de inwoner zich mogelijk eerder gehoord en/of gezien voelen.

Het is en blijft belangrijk om te blijven investeren in de opbouw van sociale netwerken in Ysselsteyn. Het Dorpshuus kan hierin een spilfunctie gaan vervullen wat stimulering vergt.

Daarnaast neemt het belang van preventie en voorlichting toe zodat er minder zorgvraag ontstaat en minder afhankelijkheid van de beperkte(re) zorg. Er worden mogelijkheden gezien om de zorg die wel beschikbaar is integraler aan elkaar te verbinden. Hierin kan de bestaande commissie MOY verder invulling geven.

Afstand tot zorg en hulpdiensten is groot. Dit levert uitdagingen op voor patiënten die (acute) (huisartsen)zorg nodig hebben, en is al jaren een uitdaging ten aanzien van de aanrijtiden richting Ysselsteyn.

Speerpunten.

- 1.Versterking van sociaal netwerk
- 2.Behouden en mogelijk uitbreiden zorgvoorzieningen
- 3.Samenwerking zorg en welzijn stimuleren
4. Inzetten op preventie en voorlichting
5. Oplossing voor afstand tussen Ysselsteyn en huisartsenpost en hulpdiensten.

Thema; Economie.

Algemeen.

Ysselsteyn is een agrarisch dorp met een sterke gemeenschapszin en relatief hoog voorzieningenniveau. De lokale economie rust op drie pijlers:

- Agrarische sector: intensieve veehouderij en akkerbouw zijn dominant, maar staan onder druk door milieubeleid en bedrijfsopvolging.
- Lokaal MKB: bedrijvigheid op bedrijventerrein Agrobaan en verspreid door het dorp (bouw, ambacht, dienstverlening).
- Toerisme & recreatie: onderbenut, maar met potentieel dankzij o.a. Jera on Air, Duitse begraafplaats en natuurgebieden, circuit, trekkertrek en andere (sport)evenementen.

Demografisch is vergrijzing een uitdaging: het aandeel 65+ stijgt richting 30% in 2050. Door een gebrek aan geschikte woningen kunnen niet alle jongeren die dat willen hier blijven wonen, wat druk zet op de ontwikkeling van het dorp.

In de diversiteit van bedrijfsactiviteiten heeft Ysselsteyn ten opzichte van de omliggende gemeentes en de regio Noord-Limburg uitdagingen in de sectoren ICT, Retail, Zorg en Toerisme/Recreatie. Hierin zijn de minste starters en de meeste stoppers. Om de aantrekkelijkheid van het dorp te vergroten en de verzorging van de gemeenschap en de innovatiekracht te waarborgen, is het grootste belang om te blijven investeren in het vestigingsklimaat voor ondernemers, waarbij specialisatie of diversificatie beiden mogelijke richtingen zijn.

Ontwikkeling buitengebied

Het aantal agrarische bedrijven neemt al jarenlang gestaag af. Er zouden door clustering grotere bedrijven kunnen ontstaan. Dit heeft direct gevolgen voor de bedrijvigheid. Zowel voor de stoppende ondernemers, als ook de leveranciers en afnemers van deze agrarische bedrijven.

Daarnaast zorgen leegstaande panden voor een mogelijke verloedering als deze niet snel genoeg en op een goede manier weer ingevuld worden. Voor de ontwikkeling van het buitengebied zijn er verschillende opties waarbij agrarisch gebruik met oog op het oppervlak logisch lijkt. Voor de toekomst blijft belangrijk: meedenken en meebewegen, faciliteren én ondersteunen. Het gesprek aan blijven gaan tussen burgers, ondernemers en gemeente. Samen blijven kijken naar de mogelijkheden. Zowel voor ondernemers, bedrijven als voor de burgers in de buurt. Verschillende opties moeten onderzocht worden, zoals bijvoorbeeld invulling door startups in het buitengebied. Deze ontwikkeling is een separaat thema in dit DorpOntwikkelingsPlan geworden.

Toerisme en recreatie

Met onder andere Raceway Venray, Jera on Air en de Duitse oorlogsbegraafplaats heeft Ysselsteyn al toeristische trekpleisters met internationale allure. Er liggen echter nog vele kansen om op dit vlak te groeien. Zowel landschappelijk gezien, met onder andere de Peel als natuurgebied, als ook de unieke activiteiten die Ysselsteyn te bieden heeft. Naast bovengenoemde activiteiten zijn er namelijk ook veel regionale en nationale activiteiten welke gefaciliteerd en ondersteund dienen te worden. Verblijfsrecreatie uitbreiden met kleinschalige initiatieven van goede kwaliteit is daarbij een optie. Gasten kunnen bijvoorbeeld overnachten op bijzondere locaties of in bijzondere verblijfsaccommodaties. Dit kan samen met de ontwikkeling van het agrarisch gebied met bijvoorbeeld B&B's, vakantiewoningen en boerencampings. Inzetten op mooie (thematische)

wandel-fiets-ruiter en mountainbike routes waarmee we aansluiten bij de regionale ambities als 'Gezondste regio' kan daarbij een positief effect hebben.

Vergrijzing van de bevolking

Het aantal werkende inwoners dat woonachtig is in Ysselsteyn, wordt procentueel steeds kleiner. Wat als gevolg heeft dat er steeds meer arbeidsplaatsen gevuld moeten worden met inwoners van andere dorpen. Daarom is het belangrijk dat het werkklimaat en de hoeveelheid werk in Ysselsteyn optimaal is, met daarbij een focus op de genoemde diversiteit van bedrijven. Meer mogelijkheden om in Ysselsteyn te werken biedt kansen. Mensen die in Ysselsteyn werken, maar niet wonen, kunnen zich vestigen in Ysselsteyn, als hen deze mogelijkheid geboden wordt en het dorp aantrekkelijk genoeg is qua uitstraling, faciliteiten en activiteiten.

Externe factoren

- MKB Limburg signaleert een eenzijdige economische structuur. Dit biedt mogelijkheden tot specialisatie, maar ook kansen om te groeien door middel van diversificatie in bijv. ICT, zorg, toerisme.
- Brainportregio biedt kansen via regionale samenwerking (banen, innovatie), maar ook risico's zoals braindrain.
- Stoppersregeling veehouders (Limburg, 2025) leidt tot transformatie van het buitengebied. Herbestemming van boerderijen is urgent.
- Gemeente Venray ondersteunt woningbouw, uitbreiding Agrobaan, en multifunctionele voorzieningen (MFA).
- Provincie Limburg biedt kaders en subsidies voor landbouwtransitie, circulaire economie, toerisme en infrastructuur.
- Subsidieprogramma's zoals Krachtige Kernen en LIOF kunnen lokale initiatieven versterken.

Speerpunten.

1. Stimuleren van ondernemerschap en MKB.
2. Herbestemming buitengebied.
3. Behoud agrarisch karakter.
4. Woningbouw en jongerenbinding.
5. Doorontwikkelen Agrobaan.

Thema; Wonen.

Ysselsteyn is een dorp waar mensen willen blijven wonen, maar ook een plek waar anderen graag naartoe willen verhuizen. Dat is een kracht, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. Het inwoneraantal steeg de afgelopen jaren gestaag en bedroeg begin 2025 2340 inwoners.

De druk op de woningmarkt is de afgelopen jaren voelbaar toegenomen. Jongeren en starters vinden moeilijk een betaalbare woning, ouderen blijven langer zelfstandig wonen, er zijn steeds meer mensen die alleen in een woning wonen en geschikte woonruimte voor kwetsbare groepen – zoals zorgbehoevenden of arbeidsmigranten – is beperkt aanwezig.

Naast de regelgeving, die mogelijkheden om te bouwen (vaak) beperkt, is de vergrijzing daarbij een belangrijke factor. De groep 65-plussers telt op dit moment 525 personen. Dat betekent dat ruim één op de vijf inwoners ouder is dan 65 – en dat aandeel groeit. Volgens prognoses van ABF/Primos zal in gemeente Venray het aandeel 65-plussers richting 2050 stijgen naar 30%, tegenover een landelijk gemiddelde van circa 24%. De gemeente Venray en dus ook Ysselsteyn vormt hierin dus geen uitzondering. De vergrijzing zal de lokale woningmarkt de komende jaren nadrukkelijk blijven beïnvloeden, het belang levensloopbestendige woningen, mantelzorg woningen en kleinschalige woon-zorgprojecten die ook sociale eenzaamheid tegengaan wordt gezien. Tegelijkertijd is het belangrijk dat gezinswoningen beschikbaar blijven en dat jonge mensen de kans krijgen om te starten op de woningmarkt.

Uit gesprekken in het dorp blijkt daarnaast een duidelijke wens om ruimte te maken en aan alternatieve woonvormen te denken. Denk aan hofjes, tiny houses, woningen met gedeelde voorzieningen, of het splitsen van bestaande panden. Dergelijke vormen van wonen sluiten aan bij veranderende woonmogelijkheden én versterken de sociale samenhang. Daarbij willen veel inwoners een grotere rol spelen in het zelf vormgeven van hun woonomgeving, bijvoorbeeld via burgerinitiatieven of collectieve bouwprojecten.

Ook de huisvesting van arbeidsmigranten blijft een aandachtspunt. Voor deze groep is niet alleen voldoende en fatsoenlijke huisvesting nodig, maar ook een woonomgeving die bijdraagt aan integratie en wederzijds begrip. Tijdelijke bewoning mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid in wijken of buurten, en verdient duidelijke regels en toezicht. Hierbij ligt een taak bij de gemeente om handhaving hierop beter vorm te geven.

Tot slot speelt ook de ruimtelijke kwaliteit van het dorp een belangrijke rol in de woonbeleving. Meer groen in en om de kern, behoud van voorzieningen en een prettige, veilige leefomgeving worden breed gedeeld als voorwaarden om hier met plezier te (blijven) wonen.

Visie voor 2026–2030

Wonen in Ysselsteyn betekent méér dan alleen een huis: het gaat om thuis kunnen zijn in een dorp dat ruimte biedt voor elke levensfase en voor verschillende vormen van samenleven. Voor de komende jaren is het daarom belangrijk dat de woningontwikkeling blijft aansluiten bij de daadwerkelijke behoefte in het dorp, én dat deze behoefte regelmatig opnieuw wordt bekeken en besproken. Daarbij vinden wij het belangrijk dat er op dorpsniveau gekeken wordt wat nodig is ten aanzien van ontwikkelingen binnen het dorp.

Als gemeenschap zien wij wonen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dat betekent dat er gebouwd wordt met oog voor de lokale vraag, met ruimte voor groei, maar zonder de eigenheid van het dorp te verliezen. We vragen van de gemeente dat ze onze inzet voor maatwerk ondersteunt:

niet alleen grootschalige projecten, maar ook kleine initiatieven die bijdragen aan doorstroming of aan woonvormen die nu nog ontbreken. Hiervoor wordt ruimte gezien in het buitengebied, net als in het eerder aangewezen gebied voor toekomstige woningbouwprojecten binnen de ring van Ysselsteyn. Daarnaast vragen we de gemeente Venray het specifieke karakter van Ysselsteyn in ogenschouw te nemen. Niet ieder dorp is hetzelfde.

Doorstroming is en blijft een sleutel. Wanneer ouderen de kans krijgen om kleiner of gelijkvloers te wonen, komen bestaande woningen vrij voor jonge gezinnen. Daarvoor zijn niet alleen woningen nodig, maar ook informatie, begeleiding en soms ook creatieve oplossingen zoals het splitsen van bestaande panden of het omzetten van agrarische gebouwen naar woonruimte.

Daarnaast willen we ruimte maken voor innovatieve woonvormen, waarin duurzaamheid, gemeenschappelijkheid en betaalbaarheid samenkomen. Zelfbouw, coöperatief wonen kunnen hierin een rol spelen. Dergelijke projecten dragen niet alleen bij aan de woonvraag, maar versterken ook de sociale samenhang in het dorp.

Een inclusieve woonvisie betekent ook dat we oog hebben voor arbeidsmigranten die hier langere tijd verblijven. Fatsoenlijke huisvesting, zichtbaarheid in de wijk, duidelijke afspraken met verhuurders en ondersteuning bij integratie zijn daarin van belang. Als we deze groep écht willen verwelkomen als onderdeel van onze gemeenschap, hoort daar ook een veilige en stabiele woonplek bij.

Tegelijkertijd blijft de leefomgeving in de opebare ruimte van het dorp van invloed op hoe prettig en veilig we wonen. Investerings in groen, speelplekken, ontmoetingsruimtes en het behoud van basisvoorzieningen maken dat mensen hier graag blijven én dat nieuwkomers zich snel thuis kunnen voelen.

Tot slot vragen we aandacht voor het samenspel tussen beleid en bewoners. Inwoners willen actief betrokken worden bij de toekomst van hun woonomgeving. Dat vraagt om transparantie, ruimte voor initiatief en een gemeente die niet alleen denkt in regels, maar ook in mogelijkheden.

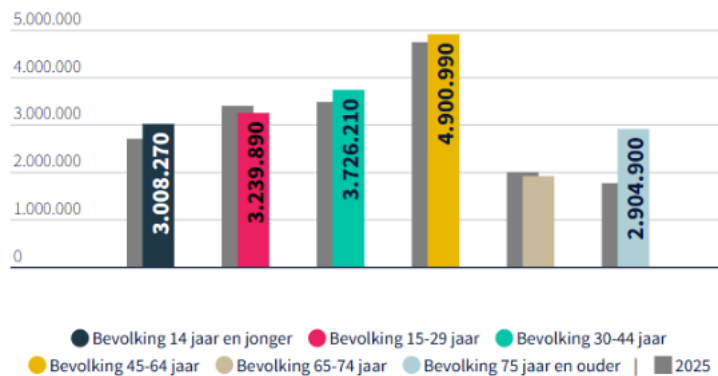
Gegevens Ysselsteyn

Gegevens Nederland

Bevolking 2025 en 2050

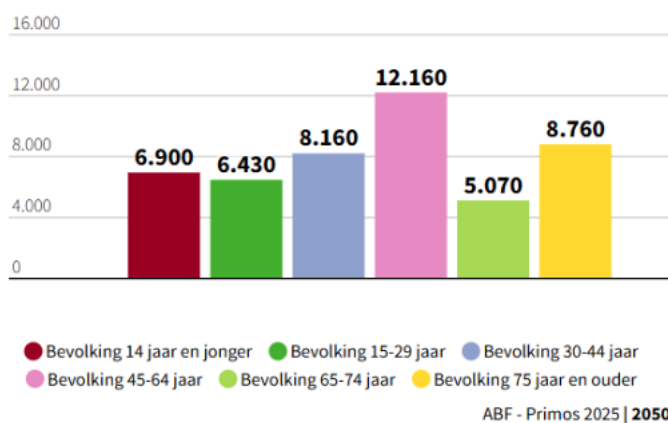
Nederland, absoluut

Gegevens gemeente Venray

Bevolking naar leeftijdsklassen versus 2050

Venray, aantal

Speerpunten.

1. Ysselsteyners willen actief betrokken worden bij de toekomst van hun woonomgeving, waarbij er gekeken wordt naar mogelijkheden in plaats van beperkingen.
2. Doorstroom van ouderen en starterswoningen voor starters.
3. Uitvoeren nieuw woonbehoeften-onderzoek.
4. Voldoende investeringen in leefomgeving in de openbare ruimte.
5. Het specifieke karakter van Ysselsteyn (ten opzichte van andere dorpen), o.a. qua ligging, benadrukken richting de gemeente.

Thema; Veiligheid en verkeer.

De afgelopen jaren is in Ysselsteyn duidelijk geworden dat verkeer en veiligheid sterk samenhangen met de veranderende samenstelling van het dorp en de toenemende druk op infrastructuur. Uit eerdere dorpsenquêtes en gesprekken met bewoners blijkt dat gevoelens van onveiligheid – zowel in het verkeer als in het sociale domein – een groeiend aandachtspunt zijn.

Op verkeersgebied leeft bij inwoners de zorg over hoge snelheden binnen en buiten de bebouwde kom, specifiek de situatie rondom het stoplicht waar het groene en rode licht snel afwisselt. Daarnaast zijn er zorgen rondom het gebruik van mobiele telefoons tijdens verkeersdeelname, het ontbreken van verlichting op drukke fiets en wandelpaden, zichtbaarheid van arbeidsmigranten in het verkeer en een toenemend gebruik van sluiproutes die niet zijn ingericht op zware verkeersdruk. Grote landbouw- en vrachtvoertuigen maken het verkeer complexer, vooral op wegen zonder gescheiden fietspaden. Tevens zijn trottoirs op meerdere plekken slecht onderhouden, waardoor met name ouderen het risico lopen te vallen en vaak zelfs liever op de weg lopen.

Ook op het gebied van algemene veiligheid ervaren inwoners knelpunten. Een veelgehoorde zorg is de criminaliteit, met name bij leegstaande woningen in het buitengebied en overlast in de openbare ruimte. Het gevoel van sociale veiligheid staat onder druk door individualisering, een toename van onbekende gezichten in het dorp, en een groeiend gebruik van digitale middelen waarop inwoners soms kwetsbaar zijn voor oplichting. De zichtbaarheid van hulpdiensten, bereikbaarheid van ambulancezorg wordt ook als een zorg genoemd. Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren, evenals een gebrek aan sociale controle en verbinding, vragen om een preventieve en gezamenlijke aanpak. Verschillende initiatieven zoals een buurtapp hebben een positieve invloed, echter is het onduidelijk of iedereen vanuit het dorp op deze manier voldoende gewaarschuwd kan worden indien nodig.

Visie voor 2026–2030

Als dorp hechten wij veel waarde aan een veilige en leefbare omgeving. Dat betekent: een dorp waarin iedereen zich veilig voelt – op straat, in het verkeer én in de sociale omgang.

Voor de komende jaren zien wij veiligheid en verkeer als een gedeelde verantwoordelijkheid. Niet alleen van de overheid, maar ook van inwoners, ondernemers, verenigingen en woningverhuurders. Veiligheid is meer dan de afwezigheid van ongelukken of criminaliteit: het gaat ook om het gevoel van veiligheid en het kunnen vertrouwen op elkaar.

Wij vragen de gemeente om de komende jaren werk te maken van de volgende brede uitgangspunten:

- **Verkeersveiligheid als randvoorwaarde voor leefbaarheid**
De inrichting van de openbare ruimte moet veilig zijn voor iedereen, met extra aandacht voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en wandelaar/fietsers. Dit vraagt om veilige oversteekplaatsen, goed onderhouden trottoirs, verlichting in het buitengebied, voldoende camera's en aandacht voor routes naar (middelbare) scholen, bushaltes en sportvoorzieningen.
- **Een integrale aanpak van verkeersdrukte**
De balans tussen landbouwverkeer, vrachtverkeer en bewonersverkeer moet bewaakt worden. Hierbij is samenwerking met provincie en omliggende dorpen van belang, bijvoorbeeld in het kader van regionale verbindingswegen.

- **Sociale veiligheid versterken vanuit gemeenschap**

Elkaar kennen en naar elkaar omzien vergroot het veiligheidsgevoel. Buurten en buurtinitiatieven die dit verder versterken worden aangemoedigd. We vinden het belangrijk dat initiatieven zoals buurtapps, wijkagentcontacten en jongerenvoorlichting behouden, ondersteund en waar mogelijk/noodzakelijk uitgebreid worden. Dit geldt ook voor de preventie van alcohol- en drugsgebruik en cybercriminaliteit, waarin Dorpshuus en Jera een faciliterende rol kunnen vervullen.

- **Zichtbaarheid en integratie van arbeidsmigranten**

Arbeidsmigranten zijn onderdeel van onze gemeenschap. Tegelijkertijd vraagt dit om duidelijke afspraken over huisvesting, veiligheid (bijv. zichtbaarheid in het verkeer), communicatie over normen en waarden, en ondersteuning bij integratie. Verhuurders en werkgevers hebben hierin een belangrijke rol.

- **Toegankelijke en tijdige hulpverlening**

De aanrijtijden van hulpdiensten moeten binnen landelijke normen blijven. Dit vraagt om blijvende aandacht voor bereikbaarheid en infrastructuur, zeker in het buitengebied.

Speerpunten.

1. Onderhoud van trottoirs en verlichting op drukke fiets en wandelpaden
2. Duidelijke afspraken met arbeidsmigranten waarbij zichtbaarheid in het donker een belangrijk onderdeel is.
3. Aanrijtijden van hulpdiensten binnen landelijke normen.
4. Kwetsbaarheid van ouderen bij oplichting door versnelde digitalisering
5. Uitvoeren enquête naar grootste pijnpunten onder bewoners ten aanzien van (verkeers)veiligheid.

Thema; Verenigingsleven en cultuur.

Algemeen.

Ysselsteyn is een ontginningsdorp waar nog steeds een pioniersmentaliteit merkbaar is onder de inwoners van Ysselsteyn. Dit is o.a. te zien aan initiatieven zoals 't Zorghuus en het festival Jera on air; vanaf eigen bodem opgebouwd met mensen uit het dorp en ondersteund door veel vrijwilligers.

De kleinschalige landbouw, sterke gemeenschapsbanden en focus op duurzaamheid en lokale voorzieningen zijn een kenmerk van de agrarische cultuur. Museum de Peelstreek en Stichting Historie Ysselsteyn zorgen dat de historie, cultuur en erfgoed van Ysselsteyn levendig verteld blijft worden door tentoonstellen van gebruiksvoorwerpen en gebruik van audiovisuele hulpmiddelen. De Duitse begraafplaats is een toeristisch trekpleister evenals de omliggende natuurgebieden.

De sociale cohesie is hoog in Ysselsteyn. Nieuwe inwoners worden al snel 'gezien'. Zij worden uitgenodigd door het Welkomstcomité voor een kennismaking inclusief goodiebag. Er wordt gepeild waar interesses liggen en de entree richting een vereniging of vrijwilligerswerk ontstaat. Nieuws wordt met elkaar gedeeld in het dorp waarbij het welzijn van de ander regelmatig ter sprake komt.

Het dorp kent een groot aantal verenigingen, zowel op sport en cultuurgebied. Ondanks dat de meeste verenigingen goed draaien, kennen ze allen bijna dezelfde uitdagingen: het vinden van (jonge) nieuwe leden, vrijwilligers en bestuursleden. Daarnaast zijn ze afhankelijk van een goede accommodatie/locatie. Het nieuw te bouwen Dorpshuus is een lang verwachte wens van de inwoners. Op een centrale plek een onderdak bieden aan vele verenigingen en meer toegankelijk zijn voor samenzijn.

Op de basisschool zitten ruim 180 kinderen. De school zoekt bewust samenwerking met de lokale ondernemers en verenigingen om het lesprogramma aan te laten sluiten bij hun eigen leefomgeving. Daarnaast is de Jera een clubgebouw voor en door jeugd. Hier komen jongeren samen en wordt een podium geboden om het eigen talent te ontwikkelen. Jera vormt tevens een basis om de jeugd te motiveren richting vrijwilligerswerk.

Ruim 10 jaar heeft Ysselsteyn een Dorpsforum met als dagelijks bestuur de Dorpsraad. Het Dorpsforum, bestaande uit 65 mensen die een representatie van de bevolking van Ysselsteyn vormen, bespreken zaken en nemen besluiten die gaan over de leefbaarheid van het dorp. De twintigtal werkgroepen met elk hun eigen onderwerp hebben een opdracht vanuit het Dorpsforum die ze zelf invulling geven. Deze opzet zorgt voor grote betrokkenheid, breed draagvlak en grote mate zeggenschap.

Visie voor 2026-2030

Ysselsteyn wil graag zijn eigenheid, levendigheid en verenigingsleven behouden. Hier speelt jeugd die uitgedaagd, gestimuleerd en gefaciliteerd wordt om mee te doen en denken, en zo het verenigingsleven 'inrolt', een belangrijke rol.

Speerpunten.

1. Stimuleren en mogelijk faciliteren ontmoetingen tussen verenigingen in Ysselsteyn
2. Werkgroep jeugd/jongeren creëren in samenwerking met Jera en basisschool? die hun eigen doelen gaan stellen (waaraan? Betrokkenheid Ysselsteyn? Zeggenschap jeugd?)

3.Realiseren Dorpshuus

4.Behouden en stimuleren gemeenschapszin/pioniersgeest

5.Aandacht voor openstaande structurele vrijwilligersfuncties

CONCEPT

Thema; Buitengebied.

Ysselsteyn staat aan de vooravond van een belangrijke ontwikkelfase. Het buitengebied vormt hierin de sleutel tot een toekomstbestendig dorp, waarin wonen, werken, agrarisch ondernemen, natuur en recreatie in balans zijn. Deze ontwikkeling vraagt om een zorgvuldige, integrale benadering waarin de agrarische sector wordt erkend en betrokken.

Rol van de agrarische sector als fundament

De agrarische sector vormt historisch en economisch het fundament van Ysselsteyn. Deze sector heeft het dorp gevormd en draagt nog steeds in belangrijke mate bij aan de werkgelegenheid, leefbaarheid en het landschap. In dit plan wordt de agrarische functie als leidend uitgangspunt gehanteerd voor de inrichting van het buitengebied.

De gemeente Venray heeft hierin een belangrijke taak: agrarische ondernemers actief ondersteunen, niet enkel in verduurzaming en innovatie, maar ook in hun ontwikkelruimte. Niet ieder bedrijf is geschikt voor afschaling of functieverandering, en het is dan ook van belang om deze bedrijven waar mogelijk te faciliteren in professionalisering en uitbreiding.

Een transitie naar duurzaam en toekomstgericht agrarisch ondernemerschap is wenselijk, maar dient uit te gaan van de kracht van bestaande bedrijven en hun positie binnen het landschap. Verplaatsing van voedselproductie naar het buitenland wordt nadrukkelijk niet als duurzame oplossing gezien – integendeel: lokaal produceren draagt bij aan voedselzekerheid, dierwelzijn en milieubewust ondernemen.

Herbestemming van agrarische locaties: maatwerk en behoud van bedrijvigheid

Het aantal agrarische bedrijven neemt af als gevolg van de landbouwtransitie. Hierdoor ontstaat leegstand van agrarische bebouwing, en kan economische verschraling (werkgelegenheid, bijdragen aan samenleving zoals sponsoring, etc) tot gevolg hebben. Herbestemming van deze locaties en behoud van bedrijvigheid is noodzakelijk om verloedering te voorkomen, maar moet altijd zorgvuldig en contextspecifiek worden benaderd.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Herbestemming mag de bedrijfsvoering van omliggende agrarische bedrijven niet beperken (bijvoorbeeld door klachten of spuitzones).
- Burgerwoningen zonder economische of maatschappelijke binding met het buitengebied kunnen leiden tot spanningen en zijn daarom niet de voorkeur.
- Nieuwe invullingen dienen bij te dragen aan de cohesie, economie en leefbaarheid van het buitengebied.
- Kleinschalige, bij voorkeur agrarisch verwante MKB-bedrijven bieden kansrijke alternatieven die bijdragen aan economische diversiteit zonder de agrarische identiteit te ondermijnen.

· Recreatie, zorgboerderijen en toerisme zijn reeds in opkomst. Nieuwe initiatieven op dit vlak moeten gericht zijn op specifieke doelgroepen of unieke concepten, en mogen niet tot standaardisering leiden.

Wonen in het buitengebied: beperkt en geborgd

Het toevoegen van starterswoningen of burgerwoningen in het buitengebied wordt slechts onder voorwaarden overwogen. De leefbaarheid en toekomst van het buitengebied zijn gebaat bij bewoners die bijdragen aan het lokale weefsel, bijvoorbeeld via werk of onderneming in het gebied. Wonen in het buitengebied dient hand in hand te gaan met ruimte voor ondernemen in het buitengebied.

Arbeidsmigrantenhuisvesting: functioneel en gebonden

Het huisvesten van arbeidsmigranten dient uitsluitend plaats te vinden onder voorwaarden die de veiligheid en leefbaarheid van de omgeving garanderen. De gemeente wordt opgeroepen dit beleid vorm te geven en actief te handhaven, in lijn met bestaande goede voorbeelden binnen de gemeente Venray.

Duurzame energie: zorgvuldig en landschapsgebonden

Duurzame energie heeft een plek binnen het toekomstbeeld van Ysselsteyn, maar het heeft niet de voorkeur dat dit ten koste gaat van vruchtbare landbouwgronden of het landschappelijk karakter van het buitengebied.

Alternatieve energiebronnen dienen altijd te passen binnen een (regionale) landschappelijke visie en de directe omgeving niet te overbelasten. Participatie van omwonenden en ondernemers is hierbij essentieel.

Ruimtelijke zonering: agrarisch als uitgangspunt

Het buitengebied wordt ruimtelijk verdeeld in zones met elk een eigen functie, waarbij het agrarisch gebruik leidend blijft. Andere functies – zoals recreatie, kleinschalige bedrijvigheid of natuur – worden alleen toegestaan als ze complementair zijn en geen belemmering vormen voor ondernemerschap. Visuele en landschappelijke inpassing blijft daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Samenwerking als succesvoorwaarde

De toekomst van Ysselsteyn ligt in constructieve samenwerking tussen (agrarische) ondernemers, dorpsbewoners, ondernemers en gemeente. Alleen door actieve participatie van (agrarische) ondernemers in het beleidsproces kan er sprake zijn van een gedragen visie en praktische uitvoerbaarheid. De gemeente wordt opgeroepen dit structureel te faciliteren.

Conclusie

Ysselsteyn ontwikkelt zich richting een toekomstbestendig dorp waar ruimte is voor wonen, werken, ondernemen en recreatie, mét behoud van het agrarisch karakter. Door zorgvuldig om te gaan met herbestemming, woningbouw, energie en bedrijvigheid, ontstaat een robuust buitengebied waar boer en burger naast elkaar kunnen blijven bestaan.

Speerpunten:

1. Agrarisch fundament blijven respecteren
2. Herbestemming met behoud van bedrijvigheid
3. Passende bewoning in het buitengebied
4. verloedering van het buitengebied tegen gaan
5. Samenwerking als randvoorwaarde

CONCEPT